

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la M. Dukas Nachf.,
Fux, Angenfeld & Emeric Les-
ser, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-közt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tariful
și învoială. — RECLAMĂ pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 3 fr. pe an.
Se primumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la a-mii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 279.

Brașov, Luni-Marți 20 Decembrie.

1905.

Ce ne vestesce Francisc Kossuth.

Când, în numărul premergător al fiiei noastre, am vorbit despre noile liare politice române ce sunt în ajun să apară, am întrelăsat să amintim, că în mulțirea diarelor politice române colaborază ați și factori străini de neamul nostru și că șeful coaliției inuși, Francisc Kossuth, unul dintre cei mai vestiți politicieni maghiari, există nu numai prin dreptul nasecei sale, ci și prin dreptul popularității ce a isbutit a și-o cuceri în simlul națiunei maghiare, s'a hotărit să inființeze o fôie politică română, prin care să pôtă grăi cătră poporul român.

Fôia română a lui Kossuth a apărut deja în ajunul anului nou gregorian. N'am fost împărțâși până acum de fericirea de a-o primi, dăr vedem într'o altă fôie maghiară reprodus în traducere apelul, ce-l adrează Francisc Kossuth poporului român în fôia sa „Lumina“, cu care a sporit numărul foilor periodice române.

Dăm loc mai jos, acum în traducere liberă românească, cuprinsului acestui apel al fiului dictatorului de dinioriă. L'am puté numi mai potriit „salut“, fiind-că așa începe vorba lui Francisc Kossuth, că trimite un salut poporului român.

Numele Kossuth, mai ales când se aduce în legătură cu poporul român, reamintesce aprôpe în mod elementar evenimentele dela 1848. Atunci Kossuth-tatăl nu se dedase încă a scrie apeluri pline de dulcătă la adresa Românilor, ci se mărginea să amenința în tot chipul până și cu sarcile, decă nu vor asculta de noua stăpânire ungurescă. Numai mai târziu, după-ce treburile revoluționarilor începură să mērgă rău, și-a schimbat Andovic Kossuth tactica, trimițând pe Brașov în tabăra luptătorilor români și adresându-se Românilor cu cuvinte prietinoșe și dulci.

Despre fiu se spune, și se vede că este în tôte ecoul fidel al cugețarilor și sentimentelor tatălui său. O deosebire însemnată este inse între epoca de ați și cea de odinioriă. Kossuth-fiul nu mai este rēșboinicul năzdrânic, care a fost tatăl său. El luptă în fruntea coaliției, cum asigură meșter, numai cu arme legale și constituționale și se feresce de ori ce ar puté pune în bănuială, că ar vré să facă revoluție ca la 1848.

Cu tôte acestea ni-se impune fără de voie o asemănare între atunci și acum. Cântecul marelui revoluționar Kossuth se începe cu cuvintele: „Ludovic Kossuth ni-a dat de scire“. Sôrșea a voit, ca urmașul său, legat de el prin sânge și principii, să-și încorneze acțiunea sa de revoltă nearmată pentru apărarea bastionului constituției strămoșesce printr'o vestire de pace și de împăciuire ce o face Românilor, adversarilor inverșunați de dinioriă ai tatălui său.

Decă între acei puțin tineri rēșcăriți din neamul nostru, cari găsesc plăcere și pasiune a-și esercita talențul scriind versuri unguresci, s'ar afla

vr'unul, care impresionându-se de salutul lui Francisc Kossuth, într'un moment de însuflețire pentru pacea și împăciuirea apropiată, ar serie un cântec anume pentru Români așteptați să înmulțescă tabăra celor grupați sub steagurile koșutiste, el ar puté să-și începă imnul cu cuvintele: „Kossuth Ferencz azt izeni... Tráján utodajinak“...

Și ce vestesce bunul, blândul și manieratul Francisc Kossuth poporului român?

Emoționați în câțva și prin momentul ocașional al întôrcerei anului, am cetit nu numai c'un interes obișnuit salutul fundatorului „Luminei“, ci, ca să țicem așa, c'un ôre-care avânt al reminiscentelor istorice. Curențd însă am trebuit să ne rēcim în fața prosei seci și lipsită de ori-ce spirit mai înalt de dreptate și de libertate a lui Francisc Kossuth, prin care acesta nu talmăcesce decăt vederile vulgare ale șovinismului brutal dominant într'un stil mai ușor și la aparență mai prietinos.

Francisc Kossuth ne imbie poporul cu egalitate de drept, „fără deosebire de limbă și de religione“ ni-l imbie și cu pâne, decă o ajuta Dumnezeu să fie pace și recoltă bună în țără. Nu-i vestesce poporului nostru, cum a vestit odinioriă tatăl său Maghiarilor, că i-s'au împușinat oștile și regimentele, dăr îi dă să cunoscă, că mult ar ajuta și koșutiștilor, și coaliției și cauzei maghiare, pentru care ei luptă acum, decă poporul român și-ar împreuna legiunile sale cu ale lor, luptând împreună pentru „dreptate și binele public“. „Cu cât vom lupta mai mult în unire — țice Kossuth — cu atât mai curențd vom învinge.“ Unde-s doi puterea cresce.

Dăr cu ce vrea fiul dictatorului dela Dobrițin să atragă pe Români și să-i însuflețescă pentru victoria steagului armiei sale, o spuserăm. Dă de veste Românilor, că atunci le va suride „egyenség“-ul și pôte că vor avé și pâne în loc de mămăligă, căci țera e roditoare, și va avé în viitor destule cereale și pentru ai săi, decă, ridicându-se vama la graniță, nu le vor mai căra în așa mare măsură cu vagónele țice și nôpte în străinătate; atunci Români nu vor mai fi siliți să emigreze în America, ci se vor afla mai bine aici acasă la ei.

Ca să se pôtă însă întâmpla tôte acestea, ca Românul să se pôtă simți bine, să pôtă ajunge și el la ori-ce post în acéstă țără, Francisc Kossuth ne spune și el, că are „lipsă neapărată“ de învățarea limbii unguresci, căci fără de ea va fi și va rămânē strein în țera sa, cum sunt și se simt astăzi cei-ce din sinul poporului român au trecut peste Ocean în America.

Tot ce aflăm în limbajul salutului lui Francisc Kossuth mai deosebit de limbajul comun șovinist este, că o spune cu ôre-care firmitate că „noi, adevărata națiune maghiară“ nici odată „nu ne vom atinge de limba poporului român, ba bucuros vom jertfi pentru scopurile culturale și religioșe

ale Românilor“, și adauge curențd, cu mai mare cruțare decăt e obiceiul șovinist, că de altă parte „bucuros vedem și dorim, ca Români în propriul lor interes să învețe unguresce“ etc.

Așa-dăr s'ar păré, cumpănind literele și cuvintele, că „adevărata națiune maghiară“, ce o va forma coaliția, „decă va veni la putere“, ar mai îndulci puțin raporturile de limbă stăruint în fond pentru același scop și stând pe aceeași basă ca și maghiarizatorii de până acuma.

Ușor îi este lui Francisc Kossuth să mai imblânțescă espresionile în salutul său și să țică „vedem bucuros“, ca ômenii din popor și cei mulți gurăcască, cari vor ceti „Lumina“, să pôtă țice: uite că Kossuth nu țice că trebuie neapărat să învățăm unguresce, numai că ei doresc s'o învățăm în interesul nostru, că prin urmare Kossuth cere chiar mai puțin în privința acéstă, decăt a primit de bunăvoie în dietă presidentul clubului nemaghiar.

Numai cât se nu se uite, că ori cât de frumos ar vorbi Kossuth, sunt legile maghiarizătoare, cari poruncesc și cari nu vréu să scie numai de dorință, ci impun cu forța învățarea limbii unguresci.

Este dăr „jogegyenlőség“-ul (egalitatea de drept) însuși, care face lui Kossuth imposibil să fie drept și sincer în expunerile sale, căci acéstă „egalitate de drept“, ce ni-o hărăzesce „adevărata națiune maghiară“, însemnă la noi în viața practică, că drepturile cetățenesci, politice și naționale, sunt în acéstă țără pentru Maghiarii stăpânitori muma, ér pentru Români ciumă.

Ar fi făcut mult mai bine Francisc Kossuth, decă în loc să le vorbescă Românilor de jogegyenlőség, ar fi ostenit să mērgă odată între ei și să-i întrebe cum înțeleg și cum resimt ei acest „jogegyenlőség“. Atunci țicem și noi, că s'ar fi luminat pentru „Lumina“ lui.

Decă vestitul conducător al opoșiției maghiare n'are alte argumente de a convinge pe Români despre bunele intențiuni și sinceritatea celor, ce vor să ajungă la cărmă și să reprezente „adevărata națiune maghiară“, decăt spuind în salutul său, că Români cari trec în America pentru a-și câștiga pânea de tôte țilele, vèd că e necesar să învețe limba englesă ce se folosese acolo, și îndemnând cu esemplul acesta pe Români a învăța limba statului maghiar — atunci înzadar sunt și vor rămânē tôte silințele sale, de a-i capacita. Esemplul Americii se potrivește pentru împrejurările noastre tocmai ca pumnul în ochi. Să întrebe numai Kossuth pe soțul și ortacul său Apponyi, ce viața națională și ce libertate a găsit el acolo la Slovacii emigrați din Ungaria.

Adevărat că și din asemănarea cu America Fr. Kossuth conchide pentru Români de acasă, că bine fac decă învață „limba maghiară a statului“ avēnd ocașune de a o învăța. Trece însă un lucru cu vederea. În America suflet de om nu este con-

strins să învețe englezesce, decă nu voesce, pe când „jogegyenlőség“-ul din Ungaria silesce cu forța pe „cetățenii de altă limbă și religione“ „să-și găsescă ocașunea de a învăța limba maghiară“ său, cum țice Kossuth, „limba statului maghiar.“

Și acéstă este o deosebire mare, ba atât de grozavă, cum e deosebirea între libertate și despotism.

Acéstă trebuia s'o aibă în vedere fiul marelui revoluționar de la 1848, când a adresat salutul său Românilor, pe cari cei ce pretind a reprezenta „adevărata națiune maghiară“, adecă cei din tabăra sa, i-au deochiat, că ar vré cu ori-ce chip să facă revoluția, pe care Kossuth, fiul cu ai săi o încunjură cu atâta băgare de sēmă și temere.

Acțiunea de împăcare inițiată de fostul ministru Lukacs, n'are până acum decăt un caracter fôrte academic. Diarele, ce se pretind bine informate țice, că Lukacs n'a făcut încă șefului din opoșiție propoșițiuni concrete, tot așa nici acești șefi nu și-au formulat până acum părerile lor, așa încât adevăratele tratative pe o basă reală, nu s'au putut începe încă. Tot ce s'a făcut, a fost numai un schimb de idei, cari înoc n'au format o basă de negocieri formale. Nu pôte fi, decî, vorba nici despre condiții primite său respinse, nici despre aflarea unei baze de tratative formale.

Lupta Românilor Bucovineni contra pericolului rutean.

Acțiunea inaugurată din partea studențimeii române de la universitatea din Cernăuți în contra intențiunilor Rutenilor tineri de a împreuna Bucovina cu Galiția de ost, află în Bucovina întrégă rēsunetul cel mai viu.

După cum s'a comunicat cetitorilor noștri, studențimea română din Cernăuți s'a adresat printr'o telegramă domnului archimandrit și egumen Teofil Pătraș din Putna rugându-l ca printr'un serviciu divin săvîrșit la mormântul marelui voevod Ștefan cel mare, să facă rugăciuni într'o reușită bună și fericită a acesteii întreprinderi pline de dreptate și iubire față de neam și biserică, cerând binecuvēntarea și ajutorul Tatălui cerese și a marelui eroi.

Vrednicul archimandrit — după cum i-se scrie „Cronicei“ — n'a întârziat de a satisface dorința acéstă. Duminică 11 Decembrie a. c. bătrânul clopot „Bugă“ adună Români din sat la mănăstire, pe când archimandritul încunjurat de călugării săi înălța lângă altarul sfânt rugăciuni și imploră binecuvēntarea eroului asupra norodului său.

La acéstă liturghie solemnă a fost de față și o deputațiune a studenților din Cernăuți compusă din domni Alecu Procopovici, Logigan și Palievici.

După serviciul divin urmă cuvēntarea d-lui archimandrit Pătraș, care explicând însemnătatea mișcării inaugurate și vorbind despre timpurile vitejesci și virtutea românească de odinioriă, arată pericolul ce ne amenință din partea Rutenilor tineri ce își varsă tot veninul pentru a stinge și ultima suflare de român de pe acest petic de pământ adăpat cu sângele strămoșilor noștri.

Nu era posibil să-ți stăpănesci lacrimile când vedeai plângēnd poporul adunat, ce asculta cuvintele egumenului cu atențiunea cea mai mare.

La dîneul ce urmēză, d-l Alecu Procopovici ținu un toast la adresa P. S. domnului archimandrit Teofil Patraș, mulțu-

mind în cuvinte elogiöse pentru serviciul ce l-a adus cauzei comune cu ocaziunea acésta și îi uréză ani îndelungați acestui bărbat, care scie să păzescă cu atâta demnitate cel mai scump și sfânt mormânt ce au Românii și în care totă studențimea română are încrederea cea mai mare. Fû expedită din Putna următoarea telegramă înalt Prea Sfinției Sale Mitropolitului de Repta în Cernăuți:

»Studențimea română implorând ca noi la mormântul marelui voevod Ștefan ocrotirea poporului său de la tatăl cerese, vë aduce și cu ocazia acésta omagiile sale întru apărarea bisericeii și poporului românesc.« ss) Popovici, Logigan, Patievici.

Martî la 13 Decemvrie a. c. părintele Brăileanu a chemat o adunare la Gura-Humorului, la care a fost de față și domnul Dori Popovici, inițiatorul mișcării acésteia. Adunarea acésta la care au participat peste 350 ómeni, a fost cercetată și de nemții din acest loc, cari au venit și ei, ca să-și ridice glasul în contra poftelor obraznice exprimate de Rutenii tineri în adunările lor.

Deschidënd părintele Brăileanu adunarea, dá cuvântul d-lui Dori Popovici, care desfășurá cu multă măestrie istoricul mișcării prezente, fiind adesea întrerupt prin aclamațiunii prelungite. Se adreséză apoi d-l maeștrul silvic Vasile Halip nemților prezenți, arátând că același pericol amenință și elementul german din Bucovina avisat în lupta sa cu poporul slav la ajutorul Românilor.

Se anunță mai mulți oratori și la propunerea d-lui Haralampie Sărghie se hotári a se ține în toate comunele mai mari ale districtului Humorului astfel de adunări.

Adunarea votéză apoi în unanimitate trei rezoluțiuni, ce au fost expediate pe cale telegrafică la cunoscința guvernului țerei, mitropolitului Dr. Repta și mareșalului țării.

Ședința se încheie mulțumind părintele Brăileanu în cuvinte pline de laudă și recunoscință din partea d-lui Dori Popovici, care nu a întârziat de a se presenta și la Gura-Humorului, după ce a inițiat împreună cu societatea academică »Junimea« mișcarea acésta.

„Szozat“-ul lui Kossuth către Români.

Intr'unul din numerele trecute am adus scirea, că Francisc Kossuth a luat inițiativa înființării unui ziar săptămânal scris și tipărit în limba română prin care vré să facă propagandă printre Români, pentru programul și ideile politice reprezentate de partidul său.

Diarele, ce le-am primit ađi din Budapesta spun, că noua fôie koșutistă a apărut deja în Budapesta purtând titlul »Lumina«. Cu acésta »lumină« ține să órbece Kossuth și ai săi prin labirintul politiceii lor de naționalitate și să prindă aderenți printre Români. N'avem la îndemână primul număr al »Luminei«, în care se publică un »szozat« ce-l adreséză Kossuth poporului român, de aceea suntem nevoiți a da articolul în traducere română după

traducerea maghiară, ce s'a publicat în »Bud. Hirlap« dela 31 Decemvrie. Etă ce serie Francisc Kossuth :

»Trimit poporului român un salut prin acésta fôie. Vrëu să spun poporului român, că noi Maghiarii vrem și binele lui. A fost un neadevăr fără suflet cu ceea ce la 1848 s'a agitat în contra Maghiarilor, pe când atunci Maghiarii s'au luptat tocmai pentru egalitatea de drept, au desființat iobăgia, au șters robota, au voit să câștige pe séma tuturor locuitorilor Ungariei libertate, dreptate și bunăstare.

Românii au ajutat atunci pe inimizii patriei maghiare și drept răsplată n'au obținut bunăstare și libertate, ci asuprire. Maghiarii și Români, au fost deopotrivă asupriți. De atunci sôrtea noastră și ăa lor e mai bună, de când la 1867 s'a restabilit viața constituțională maghiară, deși stîrbită. Inse poporul maghiar tot așa ca și poporul român ar avé într'adevăr fericeie și bunăstare atunci, *décă cauza dreptă a națiunii maghiare ar triumfa, căci acésta cauză este și cauza Românilor*, deoarece Maghiarii vré egală îndreptățire pentru toți fiii credincioși și bunii ai patriei, ori care li-ar fi limba maternă și religia.

Décă am ajungé noi la guvern, atunci numai ar simți poporul, Românul, Slovacul și celelalte naționalități, ca și națiunea maghiară, că noi nu considerăm poporul numai ca material pentru dare și recrutare, ci de cetățeni ai patriei, cu a căror sôrte trebuie să se ocupe guvernul. Trebuie să-i facem dreptate față cu tiranii și despoitorii locali acolo, unde se află de acéștia; trebuie să-i facem a ajunge la muncă în tot chipul posibil, să-l ajutăm unde numai se pôte. Să introducem în administrație economiile cele mai rigurose, să nu se sporească mereu dările ca până acum, ci să se reducă; și trebuie să facem, ca fiii poporului să servescă la miliție numai doi ani în loc de trei și așa mai departe.

Noi, *adeverata națiune maghiară* (!) nici-odată nu vrem să ne atingem de limba poporului român, ba bucuros jertfim spre scopurile culturale și religiose românesce; *dér bucuros dorim ca Români*, în propriul lor interes, să *învețe unghuresce*, căci atunci le este deschisă calea la ori-ce poziție, avënd calificația pentru acésta, limba maghiară fiind limba oficială a statului. *Décă Români mergând în America ca să-și câștige pâinea, află că e bine a înveța englezesce, adecă limba de stat de acolo, fac un lucru corect; se învețe înse și limba statului maghiar, căci asta e patria lor, aici s'au născut, aici trăesc, și décă Dumneșeu va ajuta luptei noastre, tot aici își vor găsi lucru și câștig, pôte mai bine, decât în America unde trăesc depărtați de ai lor.* Mult trebuie să mai luptăm încă, ca să ajungem la țintă, *dér cu cât mai mulți ne vom lupta pentru adevăr și binele public, cu atât mai curënd vom învinge.*

Din streinătate.

Noul cabinet italian a întrunit personalități despre cari cu drept cuvënt se presupune că nu vor puté colabora împreună. *Tedesco* a mai fost la lucrările publice și a părăsit acest ministeriu în condițiuni, cari făceau întórcerea lui neverosimilă. Atitudinea lui față cu rescumpărarea căi-

lor ferate, ostilitatea manifestată față cu toate combinațiunile adoptate de atunci, atacurile îndreptate de densusul contra succesurilor, cu deosebire contra lui *Carcano*, și *Fortis*, toate acestea nu permiteau a prevedé o raliare atât de promptă. Acésta raliare este cu atât mai curiosă, cu cât *Carcano*, în divergență cu *Tilloni*, *Rava*, *Ferraris*, și ceilalți demisionari, își păstrează portofelul. Chiar și diarele cari nu combat pe *Fortis* nu pot a nu remarca acest lucru. Afacerile externe le-a luat marchisul *San-Giuliano* care, indiferent de părerile sale anteriore, va urma în Consulta aceeași politică, ca și *Tittoni*.

Politica externă a Italiei este o politică de echilibru și nu atêrnă de ideile personale ale unui ministru. Sub influența regelui, *San-Giuliano* va trebui să concilieze Tripla alianță cu amicițiile engleze și franceze.

Lista completă a cabinetului italian este: *Fortis*, președinte; *Sortis*, agricultură; *San-Giuliano*, externe; *Finocchiaro*, justiție; *Vacchelli*, finanțe; *Carcano*, visterie; generalul *Mainoni* d'Intignano, răsboi; *admiralul Mirabello*, marină; de *Marinis*, instrucția publică; *Tedesco*, lucrări publice; *Marsengo-Bastia*, poște și telegraf.

Alegerea de președinte în Franța.

La 16 Ianuarie 1906 va avé loc alegerea președintelui republicei în Franța. *Loubet* a declarat de repețe ori ca vré să se retragă în viața privată. Candidații cei mai serioși la acest post de onóre sunt: *Paul Doumer*, președintele camerei și *Armand Fallières*, președintele senatului. — *Adolf Brissson* din Paris schițéză în »N. Fr. Pr.« din Viena viața și activitatea celui dintâi. *Doumer* este în etate de 48 ani și a făcut o carieră fenomenală. Tatăl său a fost lucrător la căile ferate în Cantal (Auvergne). *Paul Doumer* a intrat întâi ca ucenic într'un atelier de turnătorie artistică și ciselărie în Paris. În órele libere s'a cultivat ca autodidact și a depus rînd pe rînd toate examenele luând în cele din urmă licența în matematici și științele naturale. După o prea scurtă activitate ca profesor a intrat în politică și la 1888 fu ales deputat. La 1895 sub *Leon Bourgeois* a fost scurt timp ministru de finanțe, ér după căderea cabinetului *Bourgeois*, *Méline* l'a numit guvernor general al coloniilor franceze în extremul orient, unde a stat până la 1902. — Este om energic și se bucură de simpatii și la naționaliști.

Cartea albă. După cartea galbenă a Franței, asupra cestiunei Marocului, cartea verde a României în cestiunea conflictului greco-român, și încă câteva cărți de diferite colorii, la Roma a apărut dițele acéstea cartea albă publicată de papa asupra cestiunei separațiunei statului de biserică în Franța. Din acésta carte reiese, că totă responsabilitatea acéstei separațiunii cade în sarcina guvernului republican.

Deschiderea parlamentului japones

Parlamentul japones fû deschis Vineri printr'un discurs al tronului. Impératul, în discursul său, mulțumescé întâi poporului pentru eforturile depuse și cari au permis ducearea la bun sfîrșit a unui răsboi glorios, relevă apoi că relațiunile amicale cu Rusia au fost restabilite, că atitudinea Puterilor față de Japonia se presentă din ce în ce mai amicală. Impératul menționéză apoi alianța anglo-japonesă, care stabilescé o basă solidă a relațiunilor dintre cele două națiuni. Mikadul relevă necesitatea ca Coreea să fie condusă de Japonia și sfătuescé în sfîrșit pe membrii parlamentului să dea dovadă de acord cu ocaziunea discuțiunei măsurilor privitoare la cheltuielile devenite necesare prin pozițiunea Japoniei. Camera pe lângă răspunsul uzual la mesagiul tronului, a votat și o adresă particulară de mulțumire către împérat pentru înaltele sale virtuți, cari s'au manifestat cu ocaziunea încheierii tratatului anglo-japones și stabilirea suzeranității Japoniei în Coreea, precum și cu ocaziunea marelor victorii din ultimul răsboi. Camera s'a amănât apoi pe ziua de 20 Ianuarie 1906.

Congregația comitatului Alba-inferióră

O interpelare și un răspuns în afacerea pretinsei »rêscóle« a Românilor.

Pe ziua de 29 Decemvrie congregația comitatului Alba-inferióră a fost convocată în ședință extraordinară. Obiecte puține. Câte-va numai, cari s'au intraseră dela ultima adunare. În considerația acestora și membrii s'au prezentat în număr mic.

La începutul ședinței viceșpanul — anunță demisiunea fișpanului *Daniel Zey*, apoi distinsul avocat din Blașiu *Dr. Iuliu Maniu* adreséză viceșpanului următoarea interpelare, pe care țin fôrte mult să o aduc în publicitate pentru marea ei importantă. Interpelarea a fost acésta:

I. »Are cunoscință d-l viceșpan despre svonorile tendențios lățite ale unei pretinse rêscole a Românilor din acest comitat și despre faima măcelurilor, ce afirmat acéștia ar pregăti?»

»Décă da, ce măsurii a luat d-l viceșpan pentru a erua isvorul acestor faime, ce demersuri a îndeplinit sêu voescé îndeplini în viitor, pentru liniștirea celor intimidați și pentru informarea corectă a cercurilor competente asupra acestor neînțelemeiate și temerare scornituri anume înventate cu scopul de a stârni neîncredere și ură față de Români și de a câștiga pretext pentru confiscarea drepturilor cetățenesci și de altfel fôrte restrinse?»

»II. Are cunoscință d-l viceșpan despre faptul, că autoritățile administrative inferioare împedecă exercitarea liberă a dreptului de întrunire, punënd neînvișpedecă manifestării strict legale a voinței poporului român?»

Décă da, ce măsurii intenționéză a lua pentru delăturarea acestui abuz al puterii publice și aplicat este a dispune,

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

In temniță turcescă.

»Buk. Tagbl.« de ađi, probabil după »Universul« sêu alt ziar românesc istoricesce următoarele :

Călugărul Ieroftei Crăznaru din mănăstirea Cernica, fost în tineretele sale sergent-major, de mult avea dorința ferbinte de a face o călătorie la Ierusalim. Din economiile sale și-a adunat prin Martie a. c. vr'o două lire turcesce și a mers la Galați, ér de acolo cu vaporul la Costanța și Constantinopol. Aici însă, neavënd pașaport, călugărul a fost arestat și după 2 zile petrecute în arestul din Constantinopol a fost escortat de 2 jandarmi din localitate în localitate, cu scop de a fi înapoiat în patria sa. În *Adrianopol* a fost ținut o nopțe într'o temniță suterană, unde a găsit 70 de Români arestați încă de pe timpul răsboiului dela 1877. Acești nenorociți, de 18 ani de când petrec în temnița suterană n'au vëdut sôrele, și când l'au auzit pe călugărul Ieroftei vorbind românesce, erau ca nebunii de bucurie. Nenorociții ascultau cu obrazii scâldați în lacrimi pe călugărul Ieroftei, care le povestea tot ce s'a întemplat în România dela

răsboiului încóce. Bucuria lor a fost mare, când au auzit că *principele Carol* trăiesce și că *acuma e rege, ér țera e regat independent*. Din *Adrianopol*, călugărul a fost escortat la *Mustafa-Pașa*, ér de acolo la *Burgas*. Aici fû pusat autorităților bulgăresce, cari l'au pus în libertate și călugărul și-a urmat drumul pe jos la *Vidin*, unde a trecut *Dunărea* venind la *Calat* și de acolo la mănăstirea *Cernica*. În urma strapățelor îndelungate Ieroftei s'a îmbolnăvit și după ce s'a însănătoșat, s'a dus la *București*, unde presentându-se la șeful siguranței *Romulus Voinescu*, i-a istorisit cele de mai sus. În temnița suterană din *Adrianopol* — spuneau Români — se mai află și vre-o 100 Bulgari tot de pe timpul răsboiului.

Până aci scirea aprópe incredibilă a fôiei nemțesci din *București*. În legătură cu acésta credem potrivit a reproduce aici în traducere din limba italianescă descrierea unei temnițe suterane turcesce — temnița din *Ianina* — publicată de »Il conte Ottavio« în numărul dela 10 Decemvrie a. c. al revistei »L'illustrazione Italiana« din *Milano*. Etă ce scrie revista italiană :

3 Decemvrie 1905.

Arestanții temniței din *Ianina* (Epir)

s'au revoltat. Unul a fugit în partea dinspre lac¹⁾ prin o spărtură făcută în zid în timp de cine scie câte luni, sêu câți ani. Ceilalți s'au împotrivit păzitorilor timp de 2 zile și numai prin fôme au putut fi constrinși a se supune.

Temnița din *Ianina*, în suteranele fortăreței ridicată de *Ali-pașa*²⁾ pe o stâncă, după planurile unui neapolitan, del *Carretto*, este spectacolul cel mai oribil și infernal pe care l'am vëdut vr'odată. Când l'am vizitat înainte cu vr'o 4 ani, erau acolo 4—500 ómeni de toate limbile și costumele, din toate regiunile și de toate religiunile Epirului, îngrămădiți în beciuri boltite, luminate numai prin mică găuri fôrte înalte și cu zăbrele duple, acoperite de pânză de paiangeni și muschi de părete. Umedéla picura de pe pereții lucii pe stânca ce alcătuesce padimentul.

Putórea excrementelor și sudorilor

¹⁾ Orașul *Ianina* este situat la partea vestică a lacului de *Ianina*, care are o suprafață de 19 kilometri pătrați. — Trad.

²⁾ *Ali-pașa*, sêu pașa de *Ianina* n. la 1741 în *Albania*, numit *Tepedeleni*. Om cult și energic, prietul amic al reformelor în *Turcia*. A întreținut legăturii cu *Potemkin*, *Napoleon I* și *Englezii*. Acusat de trădare, fû prins în fortăreța dela *Ianina* și decapitat de *Sultanul Mahmud II* la 5 Februarie 1822. — Trad.

— era prin *Iulie* — mă sufoca, îndată ce intrai în besna alunecósă a primului cîrîdor. Alătura de mine erau doi soldați ér înainte mea cățiva cavasi.* Cum imintam așa, dibuind prin acésta peșteră, simțiam uneori sub piciorul trupul vr'ounui care durmea pe pămënt înfășurat în sdreng și se ridica blăstămând, ca să fie apoi în brâncit de soldați. De ici și de colo, printre lațurile soioșe ale despărțămintelor de lemn în penumbra sepulcrală, se îngrămădeau ciorchine de capete omenesci, palide, asdate, galbene, bugede de umedéla, întinđându-se spre a vedé ce este.

Intrai în suteranul cel mai vast. Pe câteva mese erau trei-patru arestanți în fâiați pe nisce cuverturi roșii, căci acésta cavernă este totodată și carcer judiciară unde pôte să stea cineva nevinovat 10—12 ani, așteptând sentința. Se ridicară într'un cot, mă fixară încrunțându-și sprîncenele tot timpul cât am stat în lăuntru. Dêcei lași, desculți și semi-nuđi, se îmbulziau jurul meu. Le distingeam fețele după cum se întorceau spre lumina, ce intra pe gura din sus. Care era chel și fără sprîncene, care orb, care pe fața-i umflată

* *Chawas* e un fel de gardă de corp turcescă pe lângă reprezentanții diplomatici străini și funcționarii superiori turcesce. *Cawasii* au abbuțiunii de sergenți polițienesci. — Trad.

drepturile cetățenesci, se se respecte din partea autorităților administrative?

La această interpelare, pe care, se înțelege de sine, d-l advocat a spus-o în românește, făcându-l o introducere foarte potrivită, viceșpanul a răspuns imediat declarând, că și d-sa are scire de svonurile amintite, cărora însă, de la început nu le-a dat credemăt. Și-a câștigat informațiunile necesare și pe baza acestora poate constata, că scirile alarmante despre o rescolă a Românilor sunt lipsite de ori ce temei, și sunt simple scornituri, al căror isvor și tendință nu o cunoșce. Poporul român a observat chiar și cu prilejul ultimelor adunări populare o ținută esemplară, serioasă și demnă, și nici decât n'a dat motiv prin purtarea sa la astfel de faime. Tot în acest sens a informat deja și cercurile competente, și în consecență nici nu s'au luat în acest comitat măsuri excepționale.

Ce privește întrebarea referitoare la adunările populare, protesteză în contra învinuirii, că autoritățile inferioare ar împedeca exercitarea drepturilor de întrunire. Nici densusul, nici subalternii săi, n'au vădit drepturile cetățenesci și nu o vor face acesta nici în viitor, decât, când vor trebui să observe ordinațiunile ministrului de interne, publicate în ultimul timp.

Răspunsul viceșpanului a fost luat la cunoștință, atât de adv. Dr. Maniu, cât și de întreaga congregație.

Expoziția națională din București.

Dela camera comercială din Brașov primim spre publicare următorul comunicat:

Statul nostru vecin, România, aranjază în luna Iunie anul viitor în București o expoziție în stil mai mare pe terenul agriculturii, industriei și al culturii generale.

Prin această expoziție România vră să serbeze aniversarea a 1800 de ani dela transplantarea culturii romane în Dacia prin împăratul Traian, mai departe aniversarea a 40-a de la suirea pe tron a regelui Carol și în fine aniversarea a 25-a, de când România a devenit regat. Expoziția va avé prin urmare un caracter mai mult național.

Totuși în cadrele acestei expoziții se aranjază și o expoziție internațională, în care se pot expune următoarele obiecte: mașine și unelte pentru proprietari de moșii, silvicultură, grădinărit, sericicultură și lăptării, mai departe pentru industria de casă, țesătorie etc.; aparate pentru încălzire și luminare cu produse de petrol și spirt, aparate pentru destilarea spiritului, pentru fabrici de rachi, mijloce pentru stărpirea animalelor și insectelor stricăcioase; soiuri de lemne, vițe de vie, leguminoase florii, semințe de calitate mai bună decât

cele ce se află acum în România. Mai departe pot fi expuse soiuri alese de vite, cai, porci, câni de casă și vânat și îndeosebi pasări de casă.

În cadrele expoziției internaționale ale expoziției din București va fi reprezentată și o secție ungară. Cu aranjamentul acestei secții ungare a încredințat ministrul reg. ung. de comerț reuniunea industriașilor ungari de fabrici. În comisiunea pentru expoziție, constituită de această reuniune, e reprezentată și camera comercială din Brașov.

Acastă cameră atrage deja de pe acum atențiunea celor interesați asupra acestei expoziții și le recomandă, să participe în număr cât mai mare. Amănunte se vor publica la timp.

SCIRILE DILEI.

— 19 Decembrie v.

Miscarea națională a Românilor Basarabeni. Din Chișineu se anunță că în Chișineu, Reni, Ismail, Iotin, Bolgrad, Bălți și Bender s'a format câte un comitet național român pentru începerea unei mari acțiuni în vederea acordării de drepturi naționale Românilor din Basarabia.

Împăratul Wilhelm și criza ungară. Șeful partidului popular unguresc, contele Ioan Zichy, cu ocazia călătoriei sale la Berlin a fost primit de împăratul Wilhelm care i-a dat o misiune pe lângă împăratul Francisc Iosif dîcându-i: Spune monarhului d-tale că nu trebuie să cedeze, ci să țină cu neclintire la punctul său de vedere. În privința comandei în armată, nu trebuie să intre nici într-o discuție.

Contele Zichy s'a achitat de această însărcinare acum de ce zile într-o audiență pe care a avut-o la M. Sa.

Un român, care omoră doi lupi. Din Reghinul săsesc i-se depeșază diarului »Budapest«, că Românul Vasile Cioban din comuna Hodac în noptea de 27 Decembrie mergând singur din Reghin spre casă, când a ajuns la Muntele Mare, i-au eșit în drum doi lupi. Ciobanul însă nu și-a pierdut prezența și când unul din lupi, cel mai mare, a vrut să sară asupra-i, el își scose cuțitul din șerpar și cu o lovitură bine nimerită a străpuns pe lup drept în inimă, lăsându-l răsturnat în drum. Pe al doilea lup, care a sărit de asemenea să-l sfășie, Românul l'a înleștat cu mâinile de gât și l'a trîț cu sine până în sat. Aici la strigătele lui Vasile, au sărit oamenii cu securile și au omorît lupul. — Acest Român ar merita o medalie de vitejie.

Italianii și expoziția națională din 1906. Prințul de Torlonia, președintele comitetului italian al expozițiilor, publică în diarul »Tribuna« din Roma o scrisoare, în care recomandă foarte mult expozițiunea latină ce se va face anul viitor la București. El invită guvernul italian să acorde mari înlesniri pentru această expozițiune. Comitetul expozițiilor — dîce prințul — va procura și va favorisa concursul Italianilor.

(Macedonia)
Capela românească din Salonic a fost

be și brune ce se legaseră de mine trecînd prin acel infern.

Aici, pe explanada fortăreței zace corpul decapitat al lui Ali pașa, rebelul venerat al lui Byron. Capul îi fu trimis la Constantinopol, într'un sac plin de sare. De-asupra mormîntului este un chioșc din fer bătut, cu o cupoletă, avînd în vîrf un glob, așa că chioșcul are forma unei colivii enorme a unui vultur...

Cele două stele, numite *mezartusci*, carî limitază la cap și la picioare orice mormînt musulman, erau de lemn putregăit. Florii de mac și holbură au năpădit locul sacru. Un smochin care își insinuase trunchiul și crengile printre barele grilajului, dedea umbră întregii împrejurimi, er o cloșcă eșită din grădinița vecină a moscheii ciugulia acolo înlăuntru, încunjurată de puii săi, grăunțe de ovės sêlbatic.

Dér sub această pace, sub aceste flori și această lumină, era o tennită, un mormînt pentru omeni vii. Și mé gândiam, că Ali pașa și mort putea urma a-se fâli, că este »o făclie ardătoare pentru a consuma omeni.« (»Una torcia ardente per consumare uomini«).

Brașov, 30 Decembrie n. 1905.

Delaletca.

deschisă dreptredincioșilor. Inaugurarea acestui sanctuar românesc a avut loc Duminecă 3 Decembrie v. Un mare număr de Români au asistat la această ceremonie; printre aceștia se aflau foarte multe femei. La această capelă slujesc doi preoți români.

Porța otomană și patriarhatul ecumenic. O depeșă din Constantinopol anunță, că într-o notă ministerială către patriarhatul ecumenic se fac muștrări patriarhului pentru faptul că bandiții greci au găsit ajutor și îngrijire în spitalul grecesc din Bitolia. Ministrul turc întrăbă, decă mitropolitul grec din Bitolia cunoșce faptele petrecute în spitalul comunității grecesci de acolo? Mitropolitul grec Ioachim din Bitolia, Phoropolos din Castoria și Germanos din Corvangelis, au răspuns patriarhatului referindu-se la nota ministerială, prin care sunt acușai indirect de complicitate cu bandele grecesci. El declară că nu au avut nici odată relațiuni cu aceste bande. Declarațiunile acestor mitropoliți au fost transmise guvernului ca răspuns la nota ministerială.

Ideia noii biserici din Clușii. care de câțiva ani încôce ocupă viu opinia publică din acel oraș a făcut un pas mare către realizare. După cum ni-se comunică, curatorul, conform însărcinării primite de la adunarea generală, a cumpărat 2 curți cu case în preț de aproape 80,000 cor. care are să fie locul bisericii celei noue. Casele cumpărate sunt situate în centrul orașului, piața numită Széchenyi. Contractul încheiat cu fostul proprietar Ioachim Totoianu, preot în Chișfalău, a fost aprobat și de autoritatea superioară bisericească din Blăși.

Avansamentul de anul nou al ofițerilor în rezervă. Intre ofițerii de rezervă aparținători armatei comune și numiți de Maj. Sa Monarhul nostru cu 1 Ianuarie 1906, am găsit și pe următorii Români. La infanterie: Dr. Remus Chicin reg. 101, Ioan Vescan reg. 51, Virgil Pop reg. 64, Isidor cav. de Manescul reg. 64, Iuliu Vas reg. 64, Iuliu Clugudean reg. 31, Teodor Pop reg. 63, Pavel Secășan reg. 43, Nestor Porumb și Dr. Iuliu Pop la batalionul de vânători nr. 28, Aurel Bozacu la reg. 63 și Victor Elekes la reg. 31. La cavalerie: Caius Popp reg. 1 de husari; la artilerie Ioan Hosu și la tren Sever de Orbonaș. La honvedii: Liviu Ghilezan, P. Liuba și Victor Gaeș, sub. de inf.; Cornel Mesaroșiu, V. Crișan și Aurel Cîrlea sub. de cavalerie; Aurel Breban, cadet aspirant de ofițer și M. Spărișu cadet, ambii la infanterie.

Nou protopop la Reghin. Preotul român gr. cat. din Bucium-șasa d-l Anton Popa din Bucium-șasa (distr. Roșia) a fost numit paroh și protopop în Reghinul-săsesc.

O dramă sângeroasă în palatul prințului Știrbei. Vineri la 4 p. m. s'a întemplat o dramă sângeroasă în palatul prințului Știrbei din Buftea. Servitorul prințului, Alexandru Irod a împușcat pe soția sa Elena și pe bucătarul Jean Just, apoi s'a împușcat pe sine. Mărtea bucătarului și a servitorului a fost instantanee. Femeia Elena Irod e greu rănită și sunt puține speranțe de scăpare. Prințul Știrbei așund detunăturile, a alergat în odaia servitorului, era însă prea târziu căci catastrofa se întemplase deja. Motivul faptei lui Irod este că el a prespus că bucătarul întreține legătură de amor cu nevasta sa.

Inteligența română din Mediaș și împrejurimile aranjază o producțiune teatrală împreună cu joc, Marți în 9 Ian. st. n. (a treia zi de Crăciun) 1906 în sala cea mare dela hotel »Strugur« (Traube) în Mediaș. Venitul curat e destinat în favorul bibliotecii din loc.

Evenimentele din Rusia.

Desarmarea revoluționarilor.

Conform scirilor mai noue sosite din Moscva situațiunea s'a îmbunătățit acolo în mare măsură. Revoluționarii au ținut în noptea de 28 Dec. o conferență, la care au participat toate comitetele revoluționare. S'a desfășurat o discuție infocată după care au hotărît să înceteze lupta de ore-ce nu mai dispun de muniție și bani.

Cu ocaziunea interogatorului, ce li-s'a luat revoluționarilor deținuți la baricade, poliția a constatat între altele, că foarte mulți dintre revoluționari nu știu rusese și s'a mai dovedit, că acești omeni sunt toți străini pe cari comitetul revoluționar i-a adus din străinătate, ca să facă baricadele. Poliția a invitat consulatele

străine, să constate identitatea acestor persoane.

Din Moscva se mai anunță, că la 28 Dec. mai mulți membrii ai comitetului revoluționar s'au dus la primarul orașului rugându-l să tracteze în numele lor cu guvernatorul general. Primarul a promis se intervină. Revoluționarii sunt gata a depune armele și a preda munițiunile, decă li-se va garanta libertatea personală.

Guvernatorul general a pus în serviciu alte 5 batalioane noue. Revoluționarii continuă încă lupta de-alungul liniei ferate și în trei districte, deși și de și ei își pierd țuragiul. În alte districte comercianții și omenii de afaceri și-au deschis prăvăliile. În câteva fabrici s'a început munca. Se pare, că șefii încep a-și pierde stăpânirea asupra masselor.

Situația în Petersburg.

La oficiul postal din Petersburg au sosit zilele aceste trei pachete pe adresele Wille, Durnovo și Trepot. Un funcționar făcându-și de lucru cu aceste pachete, toate trei au explodat de-odată, fără să se fi întemplat însă mărte de om.

Situația în Petersburg începe să devină mai puțin amenințătoare. Mulți dintre greviști au reluat munca și s'au redeschis numeroase fabrici. Terorismul nu mai dispune de forțele de mai înainte. Dintre vr'o 30,000 muncitori, numai 800 mai dispun de arme. Guvernul a trimis numeroase trupe la Moscva, reținându-se în Petersburg numai trupele absolut necesare pentru menținerea liniștei și ordinii.

ULTIME SCIRI.

Galați, 1 Ianuarie. Vapórele rusesci, așteptate aici, n'au sosit, probabil din cauza evenimentelor din Rusia. Poliția postului a fost informată de sosirea apropiată a unui șlep încărcat cu refugiați ruși.

Riga, 1 Ianuarie. Primarul orașului Ado'f Goldingen și vice-guvernorul de Tantara au fost atacați de revoluționari și uciși cu focuri de revolver.

Diverse.

Sforăitul în consiliul comunal. Într'un diar din vestul Germaniei cetim următoarea istorioră autentică: Într'un sătuleț din Odenwald s'a făcut de curând o alegere pentru complectarea consiliului comunal. Fostul consilier comunal, sătenu N., a fost șters de pe lista candidaților. Uimit, un amic întrebă pe un consilier comunal mai vechiu, decă N. nu s'a dovedit a fi un bun consilier comunal.

— Nici de cum, fu răspunsul imediat, el avea obiceiul de a sforăi la ședințele consiliului în așa chip, încât deștepta pe primar.

Și N. a căcut.

Literatură.

A apărut din *Manualul de agricultură rațională*, de Dr. George Maior, vol. V Ippologia seu Zootechnia specială a cailor, 18 1/2 côle de tipar cu 60 figurî întext. Costă 5 lei.

Vol. VI: Crescerea și prăsierea porcilor, 10 côle cu 35 figurî, costă 3 lei. Se află de vîndare la tipografia și librăria A. Mureșianu, Brașov.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Mircea Maior

advocat

București
Strada Frumósă Nr. 12.

excoriațiuni sanguinolente. Câte unul mai îndrăzneț își întindea mâna printre pázitorii ce mé împrejmuiiau, cerend o pară de pomană. Apoi recunoscând după costum pe cavasiul unui consulat european, câte unul începú a mé ruga cu gesturi mari de umilință și evlavie, să intervin pentru grațierea lui. Vorba se propagă. Veniră și alții. Într'un moment aveam împrejur 50 de vocteranți, care blăjin și desperat, care frenetic și căpiat, care răgușit și tânguios, și își întindeau brațele și mâinile implorând în limbă necunoscută libertatea. Dér pázitorii îi respingeau, până eșiam din despărțămînt.

Încă și după ce am eșit, acel surd tumult se tot mai audia vijăind ca un svon de prin labirintele întunecóse. În trecerea mea, alte sute de mâni se ridicau, alte glasuri se rugau și amenințau. Vedeam răsărind din toate colțurile, de după lațuri și zăbrele, buze sgăite, și ochi negri schinteiși. Și în jurul meu se înmulțiau soldații...

Când am eșit la sóre, scăpat de incub, sub azurul sublim, în crêsta stâncei, și simțind totă respirația amplă și frescă a lacului opalin, — acea speluncă adencă, acel întuneric, acea putóre de mormînt, continua a mé apăsa la cefă, amețindu-mé. Doi din polițiști se apropiară cu micî gesturi delicate să-mi scótă din haine insectele al-

„Călinarul Plugarului“.

In editura Tipografiei A. Mureșianu, Brașov, a apărut **Călinarul Plugarului pe anul comun 1906.**

„Călinarul Plugarului“ este de rîndul acesta mai bogat atît ca estensiune, cît și ca conținut. Primirea bună ce a avut-o și pînă acum acest calendar în tôte păturile poporului nostru, este o dovadă, că împlinesce un scop frumos și folositor prin nisuița de a da, în afară de partea strict calendaristică, multe și frumoșe cunoștințe din sfera economiei casnice și de câmp, din sfera culturii animalelor, și plantelor diferite, și povește instructive. An de an „Călinarul Plugarului“ a urmat acest sistem, îngrijind, firesce, și de partea literară și distractivă.

Anul acesta „Călinarul Plugarului“ cuprinde, cum am dis, în afară de partea calendaristică (cele 12 luni ale anului), diferite îndrumări și însemnări privitoare la taxele postale pentru telegrame și epistole, taxele pentru pachete și pentru port-tarif după greutate; regulile ce sunt de observat; despre timbru, compoziție și taxe pe documente etc. etc. Publică apoi calendarul lista tîrgurilor din Ardeal, Bănat, Țera unghurească și Bucovina, după datele oficiale din nou îndreptate și publicate de ministerul ung. de comerț. Numele localităților sunt aranjate atît după alfabet, cît și după lunile din an.

Partea economică bine îngrijită, are următoarele articole: Cultura grăului; Importanța și folosul pomăritului; Apărarea animalelor și pomilor; Îngrijirea și gunoarea fînațelor; Oțetul; Bolele porcului; Pășunatul vitelor; Crescerea și cultura cailor; Oule și întrebuițarea lor; Vin de vișine.

In partea literară: „Plugarii“ și „Oltul“, poezii de mult apreciatul nostru poet tîner Octavian Goga; o prea frumoasă „Poveste a suferinței“, de Röder, trad. de A. Paul; o drăgălașe poezie „Ghiocelul“ de Ecaterina Pitiș; „Omeni isteți“, o hazlie povestire, din colecția de povești populare a regretatului I. P. Reteganul.

Urméza 4 ilustrațiuni, reprezentând pe Togo, Rosdestwenski, Linevici și Oku, comandanți pe uscat și pe mare în războiul ruso-japonez, cu o scurtă însemnare asupra activității lor în acel războiu.

Se publică apoi Povește instructive, Glume și Diverse.

Cei-ce doresc a avé acest calendar în casa și pe masa lor, se grăbesc să și-l procure dela tipografia și librăria A. Mureșianu, Brașov. Un exemplar costă numai 40 bani (filari) plus porto postal de 10 bani. La comanda se se indice esact localitatea și posta ultimă.

Abonaților diarului nostru, cari voesc să aibă acest Călinar, li-se va trimite cu prețul de 40 bani franco.

Amicul poporului, călinar ilustrat. Cuprins variat, cu literatură bogată. 60 fil.

Calendarul Săteanului, cu o parte literară pentru învățatură și petrecere. 25 fil.

„Posnașul“, calendar umoristic, cu un variat conținut hazliu. Prețul 50 fil.

Calendar pe anul comun 1906. Anul CXIV (cu litere cirile), Prețul 40 fil.

Tôte aceste calendare se pot procura dela tipografia și librăria A. Mureșianu din Brașov, adaugându-se câte à 10 fil. porto.

In atențiunea Onor. public!

Cine dorește se aibă bune, curate și gustose

ARTICOLE de COFETARIE

la subscrișul le pôte procura; precum: **Torte dela 2 corone** în sus, **cel mai mare asortiment de prăjituri pentru ciai, prăjituri și zaharicale**, potrivite pentru **popul de Crăciun** etc. **Torte pentru nunți, Crème, Inghetată** în forme, fabricate fin și delicat; fabricație proprie și **bombone** franțuzești.

In fie-care și mare asortiment de prăjituri prospete. ●●●

Apelând la sprijinul Onor. public, sunt
cu tótă stima
Friedrich Flagner,
5—5.1995. Cafetier, Tîrgul cailor nr. 32.

LUMINĂRI
văpsite, pentru
Pomul de Crăciun
— se capătă la —
G. EITEL
Brașov, Strada Vămii nr. 19.
2—3.2011

Unde se mănâncă bine și se béu VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ prospéta dela cep în fie-care și? ? La

Restaurantul Schwarzburg
în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.
De o cercetare numerosă se rógă
C. R. GLIGORE CRISTEA,
153—0 conducătorul restaurantului.

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1904		1905	
11 Decembrie.		3 Decembrie.	10 Decembrie
A c t i v			
80.705,697	56840697 Reser. metal. aur 78891601	111.635,236	111.251,601
3.137,379	23865000 „ Trate aur 32360000	1.418,772	1.413,326
52.984,269	Argint și diverse monede	69.901,328	69.977,145
11.738,007	Portofoliu Român și străin.	23.578,086	24.265,466
11.999,630	*Impr. pe efecte publice . 4592200	11.999,776	11.999,776
13.641,970	„ „ în cont-corent 19673266	15.075,400	15.075,400
1.713,546	Fonduri publice	2.920,477	2.920,477
5.582,437	Efectele fondului de rezervă	5.763,898	5.763,918
589,120	Imobile	597,656	599,236
716,224	Mobilier și Mașini de imprimerie	739,947	744,021
78.591,577	Cheltueli de administrație	82.981,885	81.513,765
5.067,946	Depozite libere	8.586,508	10.032,765
18.894,496	Conturi-corente	27.180,870	27.658,521
285.362,316	Conturi de valori	362.379,839	363.215,417
P a s i v			
12.000,000	Capital	12.000,000	12.000,000
18.739,974	Fond de rezervă	20.110,084	20.110,084
2.855,098	Fondul amortis. imob. și materialului	3.039,628	3.039,628
170.691,950	Bilete de bancă în circulație	241.472,430	243.721,350
1.461,065	Profituri și Perderi	1.560,783	1.560,783
1.022,652	Dobânzi și beneficii diverse	1.215,029	1.269,807
78.591,577	Depozite de retras	82.981,885	81.513,765
285.362.316	Conturi corente	—	—
	* Scont 5% Dobânzi 6%.	362.379.839	363.215.417

Univ. Med. Dr. ARTHUR KENYERES de Bazéd, medic.

Spirit vindecător (Heil-Franzbrantwein)

din fabrica de Cognac-. Rum- și Liqueur
— a D-lui Kenyeres, Brașov (Scheiü). —

Intre multele a'estate din partea autorităților medicale, a căror originale se pot vedé ori și când în birou fabricii, din partea unui dintre cei mai mari învățați din patria noastră a D-lui Dr. Anton Gensich de Szepes-Szombat, consilier c. r. și prof. public ord. la Universitatea din Budapesta, are următorul cuprins:

Budapasta; în Iunie 1905.
Spiritul vindecător al D-vostre l'am folosit cu cel mai bun succes la casurî de paralizie difterică și Reumatism, mam convins că se pôte tolosi cu bun succes la tôte casurile, unde până acuma s'au folosit franzbrantwein a lui Brázai.

Se capătă în tôte prăvăliile, farmacii. Depozite precum și în fabrică cu preferință de concurență cunoscută, în sticle mici și mari. În interesul propriu, P. t. cunșumenți să se ferescă de imitație a acestui „Heil-Franzbrantwein“.

Eticheta și sticla sunt legal apărâte, fie-care sticlă este provédută cu instrucție medicală. 9—10 1974.

POPOFF
cel mai bun
CIAI din lume.

Se atrage atențiunea asupra fășiei vămii rusești pe pachetele originale și marca de contravenție K. & C.
5—10.1941.

ANUNCIURI

(insertiuni și recl.)
sunt a se adresa subscrișei administrațiunii. În casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădémént, care creșce cu cît publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Cel mai mare magazin de haine gata pentru bărbați și dame al lui

N. P. GOLDMANN Brașov

Confecțiuni de bărbați
Tîrgul Inului 31—33 în palatul lui Czell.

Fondată la 1892.

Confecțiuni de Dame
Tîrgul Inului Nr. 28.

În sezonul de primăvară am dovedit On. public, că în piața locală am fost cel mai ieftin și am fost superior ori cărei concurențe!

Pentru că de când există prăvălia mea, mi-am procurat depositul meu de haine tot-déuna cu bani gata.
De ce? haine bune, durabile pentru iarnă,

cu garanție de un an, veritabile, originale indigene de Zsolna și Gács numai la mine se pot afla.
Haine gata după modă, pentru bărbați și copii, precum și Paltóne de tómnă și iarnă, înlocuesc cu desăvîșire hainele de comandă, de-ore-ce se confecționează sub privighierea mea personală, după croiala cea mai modernă, din stoffe curate de lână, cu accesorii de cele mai durabile.

În depositul meu se află pentru agronomi, neguțatori **Surtuce** veritabile din piele de capră Danesă cu căptușală de blană și ștofă, Raglane, Derbi, de vînat, Paltóne proțești. — Cu deosebire **mare deposit în Blane** de călătorie și pentru oraș. **Costume** de patinat și deosebit **Surtuce** de patinat cu căptușeli din ștofă și blană.

Cel mai mare deposit în haine pentru Dame și Domnișóre.

Alegere colosală din fie-care specie și prețuri ieftine surprindătoare.

Rogându-mé de sprijinul Onor. public, sunt cu tótă stima

N. P. GOLDMANN, Brașov, Tîrgul Inului 28 (palatul Czell).